

Εγκώμιο προς το θαυματουργό άγιο Δημήτριο

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

15. Τότε λοιπόν ορισμένοι άρχοντες συκοφάντες κατηγορούν το Δημήτριο στο βασιλιά ως αίτιο της σφαγής του Λυαίου. Όταν το άκουσε ο ίδιος, έλεγε πώς δεν ήταν καλός οιωνός η συνάντησή του με τον άγιο στο στάδιο. Γι' αυτό βράζοντας από το θυμό του εναντίον του μάρτυρα, διατάζει να τον σκοτώσουν με λόγχη, εκεί μέσα στις καμάρες, όπου τον φρουρούσαν, πράγμα που έκαναν αμέσως με πολλή γρηγοράδα οι δήμιοι χωρίς λύπηση στις 26 Οκτωβρίου.

16. Και το μαρτύριο του αθλητή ήταν σύντομο και χαλαρό, ο ίδιος όμως

επιθυμούσε να υποστεί το μαρτύριο όχι μόνο σε σύντομο χρονικό διάστημα, αλλά για πολλές ημέρες και με περίπλοκα βάσανα για την αγάπη του στο Χριστό. Γι' αυτό και ο καρδιογνώστης Θεός, επειδή δέχτηκε τη στιγμιαία σφαγή ως πολύχρονο μαρτύριο και τη συντομία της ως διαρκέστερο μαρτύριο, τον στεφάνωσε για την πρόθεσή του και τον εφοδίασε με πολλές θαυματουργικές ικανότητες και ιαματικά χαρίσματα, με αποτέλεσμα η ίδια η κιβωτός του αγίου λειψάνου να αναδίδει συνέχεια το μύρο, σαν πηγή του ζώντος ύδατος, ώστε πιο εύκολα να λιγοστεύει το νερό της πηγής, παρά να λιγοστέψει ποτέ εκείνη η πηγή του μύρου. Με αυτόν τον τρόπο λοιπόν ο γενναιόδωρος Θεός γνωρίζει να ανταποδίδει τη δόξα σ' όσους τον δοξάζουν.

17. Και ο Λούπος, ο υπηρέτης του μάρτυρα βλέποντας τη σφαγή του αφέντη του αποκομίζει σημαντικό κέρδος. Αφού πήρε λοιπόν το οράριο του αγίου και το βασιλικό δαχτυλίδι από το χέρι του και τα έβαψε μέσα στο αίμα του αγίου, επιτελούσε με αυτά θεραπείες κάθε νοσήματος και απομάκρυνε τα πονηρά πνεύματα. Επειδή η φήμη των θαυμάτων εξαπλώθηκε σ' ολόκληρη την περιοχή γύρω από τη Θεσσαλονίκη, έφτασε μέχρι και στο βασιλιά, ο οποίος παθιασμένος από το θυμό διέταξε να σκοτώσουν και το Λούπο, τον οποίο σκότωσαν στο λεγόμενο δημαρχείο της πόλης της Θεσσαλονίκης.

18. Το καλλίνικο και πανάγιο λείψανο του αγίου Δημητρίου βρισκόταν περιφρονημένο από φόβο στο βασιλιά και τους διώχτες. Τη νύχτα όμως, το έκλεψαν ορισμένοι πιστοί άνθρωποι και το έκρυψαν στο χώμα, όσο μπορούσαν. Επειδή όμως δεν μπορεί να κρυφτεί μια πόλη, που βρίσκεται στην κορφή του βουνού, ούτε αυτό το άφησε να κρυφτεί η πηγή των θαυμάτων, αλλά έγινε ξακουστός σ' ολόκληρη τη Μακεδονία και τη Θεσσαλία ο άγιος με τα θαύματά του δηλαδή, με τα οποία νικήθηκαν οι αυθάδειες της μανίας των ειδώλων και λαμπρύνονταν τα δόγματα της άμεμπτης πίστης των χριστιανών.

19. Τότε λοιπόν ένας ευσεβής και ένδοξος άντρας, που τον έλεγαν Λεόντιο, και έγινε ύπαρχος του Ιλλυρικού, πήγαινε στη χώρα των Θρακών και αρρώστησε από ανίατη ασθένεια· τον οδήγησαν οι δικοί του στην πόλη της Θεσσαλονίκης μ' ένα φορείο και τον ξάπλωσαν πάνω στο ιαματικό μνήμα του μάρτυρα και αμέσως έγινε εντελώς καλά, με αποτέλεσμα και ο ίδιος ο ύπαρχος και όλοι οι γύρω του να θαυμάζουν την ταχύτατη βοήθεια του μάρτυρα, να δοξάζουν το Θεό και να εγκωμιάζουν το μάρτυρά του Δημήτριο.

20. Αυτός λοιπόν κατέστρεψε τις καμάρες των καμινιών και τα κτίσματα των θερμών λουτρών και καθάρισε εντελώς τον τόπο από όλα τα ξύλα και τα σκουπίδια, ανήγειρε πανέμορφο και πάνσεπτο ναό προς τιμήν του μάρτυρα ανάμεσα στο δημόσιο λουτρό και στο στάδιο, που αναφέραμε προηγουμένως, τον οποίο κόσμησε με δαπάνη πολλών χρημάτων και τον έκανε πολύ λαμπρό. Αυτός

μέχρι και σήμερα καμαρώνει σαν επίγειος ουρανός, γιατί τον έχει κάνει ένδοξο η πηγή των θαυμάτων, αυτός φέρει πάντα τη θεόβρυτη λάρνακα του μύρου ως ανεξάντλητη πηγή, αυτός υπάρχει παυσίπονο φάρμακο, που θεραπεύει τα διάφορα νοσήματα, αυτός έχοντας ως ασυναγώνιστο οικοδεσπότη τον ξακουστό Δημήτριο δεν θα φοβηθεί τις επιδρομές των βαρβάρων εχθρών, αυτός πολλές φορές είναι η λύτρωση των αιχμαλώτων, με αποτέλεσμα πολλές φορές να βρίσκονται αιχμάλωτοι σ' εκείνον τον ιερό ναό μαζί με τις αλυσίδες τους και από τη Συρία και από άλλες βαρβαρικές χώρες και να λένε ότι τους αρπάζει ο άγιος Δημήτριος και τους διασώζει φέρνοντάς τους μετέωρους μέχρι το ναό του.

21. Και όχι μόνο αυτών αλλά και των πιστών βασιλιάδων είναι σύμμαχος αυτός ο ιερός οπλίτης, στον οποίο και εγώ γεμάτος χαρά θα απευθύνω λίγους χαιρετισμούς και θα τελειώσω το λόγο μου.

22. Χαίρε, ασυναγώνιστε στρατιώτη του Χριστού τρισευτυχισμένε Δημήτριε, γιατί σύμφωνα με τον Παύλο, αγωνίστηκες τον ωραίο αγώνα, έχεις τρέξει το δρόμο μέχρι το τέρμα, έχεις διαφυλάξει την πίστη και στεφανώθηκες επάξια από το Θεό με το στέφανο της δικαιοσύνης.

Χαίρε μάρτυρα Δημήτριε, γιατί αν και έχεις δεχτεί και συ στο σώμα σου τις πληγές που δέχτηκε ο Χριστός, ανέβηκες στον ίδιο με χαρά και αγαλλίαση.

Χαίρε, μάρτυρα Δημήτριε, γιατί έγινες πράγματι μιμητής του Χριστού. Εκείνος βέβαια για χάρη όλων μας δέχτηκε τη λόγχη από τον ασεβή στρατιώτη στην αμόλυντη πλευρά του και συ ως ευσεβής στρατιώτης του για χάρη της αγάπης του δέχτηκες τη λόγχη στη φυλακή από ασεβείς στρατιώτες.

Χαίρε, μάρτυρα Δημήτριε, γιατί έχεις πλουτίσει με την αγγελική χάρη και αποδεικνύεσαι επίγειος άγγελος και ουράνιος άνθρωπος γεμάτος δόξα.

Χαίρε, μάρτυρα Δημήτριε, γιατί είσαι μνημένος στη χάρη και ελευθερωτής των αιχμαλώτων και πολύ γρήγορος γιατρός των διάφορων ασθενειών.

Χαίρε, μάρτυρα Δημήτριε, μαζί με το Γεώργιο και το Θεόδωρο, τους συναθλητές και συμμέτοχούς σου, το τρισευτυχισμένο όπλο των ευσεβών βασιλιάδων μας, το ξίφος τους με τις τρεις αιχμές εναντίον των άθεων βαρβάρων, το τριπλό τείχος της βασιλικής αυλής, το τρίσπαθο κάρφωμα στην καρδιά των σκληρών εχθρών, το τριστόλιστο στέμμα των βασιλιάδων μας, το τριπλό φως της οδοιπορίας τους μέρα και νύχτα, το τριπλό όπλο του εκφοβισμού τους και το πολύ αγαπητό και ισάριθμο της Τριάδος.

Χαίρε, γιατί έχεις αξιωθεί την ακατάπαυτη χαρά και είσαι συνοδός των πιστών βασιλιάδων. Και εγώ το γνωρίζω ότι νικιέται η παράταξή μας σε περίοδο πολέμου.

Αλλά δεν ρίχνουμε την ευθύνη για την ήττα στην αδράνεια αυτών των στρατηγών, αλλά οι καρποί των κακών πράξεων κάνουν πιο ισχυρούς τους εχθρούς μας εναντίον μας. Πώς λοιπόν, αναφέρει ο προφήτης, ένας θα καταδιώξει χίλιους και δύο θα μετακινήσουν μυριάδες και τα ακόλουθα.

23. Και ο άγιος εκείνος άνθρωπος, ο Λεόντιος, όταν ολοκλήρωσε τον πανσεβάσμιο ναό του μάρτυρα και επρόκειτο να φύγει στο Ιλλυρικό, σκεπτόταν να πάρει μαζί του κάποιο λείψανο, για να ανεγείρει και εκεί ναό στο όνομα του αγίου. Ο άγιος όμως τη νύχτα παρουσιάστηκε σ' αυτόν και του έκοψε την ορμή. Τότε λοιπόν ο άνθρωπος πήρε τη χλαμύδα του αγίου και ένα μέρος από το οράριο, που ήταν βαμμένα κατακόκκινα στο αίμα του αγίου, κατασκεύασε αργυρή λειψανοθήκη, τα απέθεσε μέσα σ' αυτήν και συνέχισε το δρόμο του.

24. Όταν έφτασε σ' έναν ποταμό, που τον λένε Δούναβη, επειδή δεν μπορούσε να περάσει από το θυελλώδη καιρό και το φούσκωμα του ορμητικού ρεύματος, καθόταν και περίμενε να λιγοστεύσει ο ποταμός, αυτός όμως πιο πολύ φούσκωνε, αντί να λιγοστεύει. Και ο άγιος Δημήτριος παρουσιάστηκε νύχτα σ' αυτόν και του είπε: «Διώξε από μέσα σου κάθε δειλία και απιστία, ανέβα πάνω στο πλοιάριό σου, πάρε στα χέρια σου τη σορό που φέρνεις μαζί σου και πέρνα άφοβα τον ποταμό μαζί με τη συνοδεία σου». Και ο άνθρωπος έκανε αυτό το πράγμα, πέρασε αβλαβής τον ποταμό και έτσι διασώθηκε και απέθεσε την αγία λειψανοθήκη με τα αγιάσματά της, εκεί όπου έχτισε και άλλον ναό προς τιμήν του μάρτυρα αγίου Δημητρίου, δίπλα στο σεβάσμιο ναό της καλλίνικου μάρτυρος Αναστασίας, απ' όπου ξεχύθηκαν πολλοί ποταμοί θαυμάτων. Από αυτούς, Χριστέ βασιλιά μου, αφού μας ποτίσεις, ως ποταμός της ειρήνης, γέμισέ μας, φώτισε, καθάρισε, θεράπευσε τις ψυχές μας μαζί και τα σώματά μας με τις προσευχές του υπηρέτη Σου και μάρτυρα Δημητρίου και της άχραντης Θεοτόκου, για να δοξαστεί και από εδώ το πανάγιο όνομά Σου, γιατί Σου πρέπει κάθε δόξα, τιμή και προσκύνηση, μαζί με τον Πατέρα Σου και το αγιό Σου πνεύμα πάντοτε, και τώρα και για πάντα και στους αιώνες. Αμήν.

πηγή: Άγιος Δημήτριος, Εγκωμιαστικοί λόγοι επιφανών Βυζαντινών λογίων, εκδ. ΖΗΤΡΟΣ, 2004, σ. 123-145.